

в основе формирования которого комплексный, стратегический подход к использованию и развитию человеческого капитала через непрерывное обучение.

Дідоренко Тетяна

к.е.н., доцент

Паряк Святослав

студентка

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Входження України до спільного європейського економічного простору, її вступ до СОТ зумовлюють необхідність термінового вирішення питань підвищення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва. Це можливо лише за умови переходу країни до інноваційної моделі розвитку, якого передбачено формування конкурентоспроможної, динамічної, національної економіки, що базується на передових знаннях.

Підприємництво в сільській місцевості зустрічається з тими ж проблемами, що й в цілому у народному господарстві. Основні специфічні проблеми розвитку підприємництва у сільському господарстві:

- повільне та неоднозначне реформування АПК;
- відсутність привабливого ринкового середовища;
- низька економічна ефективність, невисокий рівень життя;
- консерватизм сільського населення;
- конкурентний “тиск” великих підприємств;
- недосконалість транспортної та комунікаційної мереж. Сприяння розвитку підприємництва в АПК має велике значення для перспективності сільського господарства відповідно до сучасних економічних концепцій. Основні макроекономічні причини стримування розвитку підприємництва на селі:

- несприятлива структура сільських населених пунктів (невеликий розмір, розпорошеність населення, невисока густина забудови тощо);
- однофункційність сіл;
- значна соціальна навантаженість підприємств;
- некорисна демографічна ситуація;
- консерватизм і традиціоналізм сільськогосподарських виробників, невелика їх виробнича та маркетингова маневреність;

- нерозвинутість ринкової інфраструктури.

Все це накладається на значний дефіцит капіталу, дорогі кредитні ресурси, нестабільність, високі податки та платежі, спадаючу купівельну спроможність населення. Однак для розвитку підприємництва на селі значимими та обмежувальними залишаються суб'єктивні чинники:

- обережність і настороженість щодо ризиків;
- невпевненість у власних силах;
- невисока активність;
- небажання конфліктувати з оточуючими людьми;
- високий рівень затрудненості в домашньому господарстві;
- заперечення з боку родини та сім'ї.

Стимулювання підприємництва вимагає низки комплексних заходів:

- створення сприятливого підприємницького середовища;
- інформаційна та рекламна підтримка;
- створення системи навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації потенційних і реальних підприємців;
- регулювання механізму становлення підприємництва через підтримку розвитку окремих сільських територій;
- створення системи мотивації до започаткування підприємств та підприємницької діяльності;
- суспільна підтримка підприємництва та інноваційних процесів;
- підтримка стратегії “невеликих кроків” у розвитку підприємництва, підтримка діючих підприємств і сприяння новостворюваним.

Велика частка селян продовжує пов'язувати своє економічне майбуття з існуючою селянською спілкою, хоча розуміють її невисоку адаптованість у нових економічних умовах.

Сільські жителі не заперечують проти розгортання діяльності різноманітних підприємств у власному селі, однак вважають, що було б краще, якби такі підприємства були пов'язані з агропромисловим виробництвом. Вони прагнуть брати участь у керівництві своїми підприємствами і вважають, що можуть дати корисні поради. Сільське населення відчуває брак інформації з питань підприємництва, започаткування власної справи, реорганізації підприємств та можливості впливу і участі в управлінні, особливо стосовно таких нових організаційних форм, як господарські товариства, приватні підприємства тощо.

Наразі більшість вітчизняних підприємств стали заручниками ситуації, коли маючи лише застарілі технології та обладнання, вони не можуть виробляти конкурентоспроможну продукцію та отримати очікуваний прибуток.

Основними факторами, що стимулюють інноваційний розвиток вітчизняних підприємств на сьогодні є: відсутність дієвої законодавчої бази; недосконалість державної системи регулювання та стимулювання інноваційної діяльності; низький рівень розвитку інноваційної інфраструктури та відсутність

механізму трансферу інноваційної продукції виробництво.

Для покращення ситуації необхідно:

- вдосконалити та систематизувати нормативно-правову базу;
- шляхом розробки та запровадження дієвих механізмів забезпечити цільове залучення інвестицій для впровадження новітніх технологій;
- впровадження енергозберігаючих та інтенсивних технологій рослинництва і тваринництва - важливий інноваційний напрямок в сільському господарстві який сприятиме підвищенню його конкурентоспроможності.

Таким чином, тільки науково-інноваційний розвиток сільського господарства України зможе забезпечити підвищення конкурентоспроможності галузі на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Конкурентоспроможність сільського господарства визначається якістю продукції та економічною ефективністю виробництва, які напряму залежать від технології виробництва. Тому тільки використання сучасних інноваційних технологій здатне забезпечити світові стандарти якості продукції та прибутковість сільського господарства.

Забужко Людмила
студентка

Науковий керівник: к.е.н., доцент Палюх М.С.
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА – ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЖАВИ

Основною ціллю аграрної політики держави є забезпечення продовольчої безпеки країни, наповнення внутрішнього ринку доступними за ціною якісними продуктами харчування, створення конкурентних переваг при виробництві та збуті продукції і сільськогосподарської сировини на внутрішньому та зовнішньому ринках. В Україні товарне виробництво сільськогосподарської продукції здійснюється в особистих селянських та фермерських господарствах, сільськогосподарських підприємствах ринкового типу. За розмірами вони відповідають практиці багатьох високо розвинутих країн світу, забезпечують ефективне ведення сільського господарства.

Фермерські господарства стали активно розвиватися на початку 90-х років минулого століття. Якщо в 1990 році було зареєстровано лише 82 таких господарства, які в своєму користуванні мали 2 тис. га сільськогосподарських угідь, то п'ять років поспіль їх чисельність зросла до 34,8 тисяч, а угіддя в їх використанні збільшилися до 786,4 тис. га [3].